

Kasvatustieteen päivät 2013
Teemaryhmä Monet pedagogiikat?

Riitta Rautio
Jyväskylän yliopisto, opettajankoulutuslaitos

Kuka tietää, mitä minä en tiedä? Opiskelijat kurssin suunnittelijoina ja toteuttajina

Opetuskokeilu Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitoksessa

Miksi?

- lähtökohta: väärää vai oikeaa tietoa väärään vai oikeaan aikaan?
- opiskellaan juuri sitä, mistä on hyötyä; käytetään vähäiset kontaktitunnit vain siihen
- opiskelijoiden aktivoiminen, opiskelijälähtöisyys
- tehdään niin kuin saarnataan (oppilaslähtöisyys)
- motivointi, sitouttaminen
- opiskelijoiden aikaisempi osaaminen hyötykäyttöön
- työtavoissa ryhmän käyttäminen, pohdinnat, tiedon kerääminen ja esittäminen
- oppija tekee työt

Ketkä?

- Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitoksen luokanopettaja- ja erityisopettajaopiskelijat
- pääosin 2. vsk, mukana myös joitakin 1. ja 3. vsk:n opiskelijoita
- myös suoraan maisterivaiheen opintoihin valittuja opiskelijoita
- toteutunut kokonaan 4 ryhmässä, 5. menossa
- ryhmien koot 12 – 16 opiskelijaa

Mitä?

- peruskoulussa opettettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaisten opintojen (pom) 3 op:n laajuinen tekstiilityön osuus, otsikko Käsityökasvatus ja tekstiilityö
- $8 \times 4 = 32$ kontaktituntia, 48 tuntia itsenäistä työtä
- kurssilla ainepedagoginen painotus, lähestytään pedagogiikkaa aineenhallinnan kautta
- tavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija
 - osaa suunnitella ja toteuttaa peruskoulun käsityön opetusta
 - tuntee sekä käsityön että käsityön oppimisen teorioita ja käytäntöjä
 - osaa arvioida omaa käsityöllistä osaamistaan sekä asennettaan käsityöhön
 - osaa hankkia tietoa tekstiilityön sisällöistä oppiaineen opettamisen kannalta
- sisällöt suunnitellaan yhdessä kurssin alussa

Miten?

☑ ennakkotehtävä, jonka tavoitteena on skeemojen muokkaaminen, ajattelun suuntaaminen omista koulukokemuksista tulevaan työelämään

Lue tulevaisuuden koulukäsityötä käsittelevästä gradusta Koulukäsityö 2040 - Asiantuntijoiden näkemyksiä koulukäsityön tulevaisuuden opetuksen perustekijöistä <http://www.doria.fi/handle/10024/63089> erityisesti sivut 5-15, 19-55 ja 106-108. Kirjoita muistiinpanoja tekstin ja sen tuottamien omien ajatustesi pohjalta kurssilla käytävien keskustelujen avuksi. Näitä muistiinpanoja tarvitaan jo heti ensimmäisellä tapaamisella, joten ota ne mukaasi.

☑ ensimmäisellä kontaktikerralla pienryhmäpohdinta ennakkotehtävän pohjalta ja tutustuminen perusopetuksen opetussuunnitelman käsityön osuuteen

☑ näiden avulla opiskeltavien sisältöjen seulominen tuplatiimimenetelmällä

☑ oppiaineen substanssin ja opettamisen opiskelu toiminnallisesti, opiskelijat opettavat toisiaan

☑ jotkut ryhmistä suunnittelivat myös muiden sisältöjen opiskelutapoja; yksi ryhmistä kaappasi opettamisen jopa kokonaan opiskelijoille

☑ suuri osa itsenäisestä työstä valinnaista työskentelyä

Mietteitä – ei tutkimustuloksia

☑ suunnittelussa kaikki mukana, jokaisen ääni pääsi kuuluviin

☑ aikaisempaan verrattuna enemmän kysymyksiä, aktiivisuutta, sitoutuneisuutta

☑ opiskelijoiden valinnat valtaosin samoja sisältöjä mitä kurssilla on aiemminkin opiskeltu

☑ ryhmän koko edellytyksenä onnistumiselle, ei toimisi massaluennoilla

☑ irrottautuminen vastuunkannosta ei ollut itselle yksinkertaista mutta lopulta vapauttavaa

☑ itsenäisen työn tehtävien ideoinnissa haastetta, tuntimäärän täytyminen opiskelijan vastuulla

☑ teoreettisen ajattelun ja tutkimustiedon osuus jäänyt pieneksi

☑ käsityöoppiaineen tulevaisuus ja uudistaminen?

Opiskelijapalautte

☑ yhteissuunnittelu: ”Kurssilla hyvää oli erityisesti se, että saimme itse päättää kurssin sisällön. Näin ollen kurssi vastasi juuri meitä askarruttaneisiin kysymyksiin.” ”Opiskelijoita ei jätetty tyhjän päälle suunnittelussa, vaan kurssin vetäjä oli luonut selkeät raamit suunnitteluprosessille ensimmäisellä demokerralla... Myös kaikkien opiskelijoiden osallistuminen suunnitteluun tehtiin mahdolliseksi ensimmäisen demokerran vaihtelevilla työtavoilla.”

☑ motivaatio: ”Tekeminen oli oikeasti motivoivaa, koska sai itse päättää, mitä taitoja halusi harjoitella ja missä tarvitsi kehitystä. Eikä kurssilla jostain ihmeen syystä tehnyt edes mieli alittaa rimaa, vaikka motivaatio oli kurssin alussa lähellä nollaa.”

☑ sitoutuminen: ”Opiskelijat olivat aktiivisia toimijoita ja pohtijoita, ja opetus rakennettiin nimenomaan opiskelijoiden tarpeista käsin ja opiskelijoita käytettiin edistyksestä opetusresurssina, mikä nosti motivaation ja yhteisvastuullisuuden tasoa huomattavasti.”

☑ Tällä kurssilla hyvää oli: ”Ryhmän hyvä henki ja muutenkin rento ilmapiiri.” ”oma kokemus niin tekemisessä kuin opettamisessa” ”keskustelut eri aihepiireistä” ”Ei tarvinnut tehdä mitään kirjallista tuotosta, koska niitä on niin paljon muilla kursseilla niin oli mukava vaihteeksi tehdä jotain konkreettista.”

☑ Ehdotan parannuksena: ”Mielestäni kurssin suunnitteluun kului liian kauan aikaa.” ”Opettajajohtoinen opetusosuus oikeasti opettajan kertomaa eikä niin pohdinnallista = ei tule olo, että mitä ope tällä kurssilla tekee”

☑ Ajatukset koulukäsityöstä: ”Tekniikoita on paljon, voi tehdä monipuolisia töitä” ”Kurssi auttoi ymmärtämään koulukäsitöitä pelkkää töiden tekemistä syvällisemmin (ekologia, arviointi, eettisyys jne). Kurssi antoi myös itseluottamusta sikäli, että ajattelen nyt olevani kykeneväinen opettamaan myös tekstiilitöitä alakoulussa, vaikka olenkin mies.” ”Kaiken ei tarvitsekaan olla niin kuin ennen (villasukka)” ”Koulukäsityöthän voivat olla myös innostavia, enpä olisi uskonut!”